

Utvalget for Statens stipend og 01.02.2016
garantiinntekter for kunstnere og Statens
kunstnerstipend
postmottak@kud.dep.no
post@kulturrad.no

STATENS KUNSTNERSTIPEND - HØRING OM KVOTEFORDELING 2016

NOPA viser til høringsbrev fra Kulturdepartementet av 6. januar 2016

NOPA - Norsk forening for komponister og tekstforfattere har 951 medlemmer og representerer i denne sammenheng alle populærkomponister og tekstforfattere. Vi ser med glede at vår høringsuttalelse fra 2015 ble tatt hensyn til, og at populærkomponister har fått tilbake sin garantiinntekt, samt en ny stipendhjemmel. Populærkomponister er dog i en så presset situasjon, at vi likevel ønsker å redegjøre for hvorfor vi mener at populærkomponister må tilgodeses ytterligere gjennom Statens kunstnerstipend.

Siden forrige kvotefordeling har det kommet en ny utredning om kunstnerøkonomien (*Kunstens autonomi og kunstens økonomi*, Skarstein 2015). Denne utredningen viser en svært dramatisk utvikling for populærkomponistene - inntektene har gått ned hele 46% i perioden 2006 - 2013¹. Dette til tross for at populærkomponister har hatt en betydelig økning i arbeidstid innen kunstnerisk virksomhet. Årsakene til dette er sammensatt, men blant de mest fremtredende er det økende hit-fokuset og den stadig synkende norskandelen². Mens norskandelen i CD-æraen var helt oppe i 50% i 2001, var andelen norske artister som strømmes ca. 12% i 2013.³ Noen få norske opphavere tjener fortsatt gode penger i dagens musikkmarked, men disse er fullstendig utnummerert av antallet som opplever at deres inntektsgrunnlag er i ferd med å forsvinne helt.

Samtidig er populærkomponister blant de beste til å tilpasse seg den nye digitale hverdagen. De fleste har omfavnet nye tjenester og nye markedsføringskanaler, og arbeider aktivt for å øke egne inntekter. Dette stimulerer hele feltet - i en tid der musikere og opphavere selv i stor grad må finansiere egne prosjekter før utgivelse, involveres flere selvstendig næringsdrivende i prosessen. De tilgjengelige midlene fordeles på flere. Tilskudd til populærkomponister kan derfor ikke ses på som støtte til den enkelte kunstner, men som en stimulering for å skape kunst og tilpasse kunsten nye utfordringer, helt i tråd med konklusjonene i *Kunsten autonomi og kunstens økonomi*.⁴

Populærkomponister er også blant kunstnergruppene som i kraft av sine verkers utbredelse og popularitet, passer best inn i definisjonen av kvalitativ kunst:

"(...) Hvem definerer kvaliteten? Publikum ved sin etterspørsel, og gjennom diskusjon og anbefalinger blant annet i sosiale medier"⁵

¹ Skarstein 2015, Tabell 3.2 s.25

² Skarstein 2015, 5.3.11 Musikk

³ Skarstein 2015, 5.3.1.2 Andelen norsk musikk

⁴ Skarstein 2015, 2.7 Overordnet tenking

⁵ Skarstein 2015, 2.10 Kvalitet

Populærkomponister står for kvalitet. De lager musikk og tekst som folk ønsker seg, som har et marked og som etterlater en viktig kulturarv i det norske samfunnet. Flere norske suksesser i utlandet de siste årene, viser at også potensialet for internasjonal suksess er til stede. Og forstår NOPA anbefalingen i utredningens kapittel 4 rett, så er det akkurat dette man vil oppnå gjennom stimulering.

"For å sikre at det skapes kvalitativ god norsk musikk som lyttes til både i Norge og internasjonalt bør norsk musikk stimuleres gjennom tilskuddsordninger rettet mot komponister og skapende musikere. (...)." ⁶

Det norske repertoaret har alltid hatt et stort marked. Dette er nå truet av voldsomme, digitale endringer, men vi i NOPA vet at våre komponister og tekstforfattere er ettertraktede, så lenge de får tid og midler til å utvikle musikk og tekst. Jo tidligere vi sammen kan ta tak i disse problemstillingene, dess større mulighet er det for at vi lykkes med den digitale omstillingen.

Vi mener på dette grunnlaget at det er behov for flere arbeidsstipend for populærkomponister. Det vil lette overgangen til den digitale hverdagen, og det vil sørge for at flere får mulighet til å opprettholde sitt skapende virke mens de arbeider for å nå ut i et marked som har blitt uendelig mye vanskeligere å slå gjennom i, bare i løpet av noen år.

NOPA har i flere år også argumentert for at norske tekstforfattere må få sin egen kategori hos Statens kunstnerstipend. Kategorien må tildeles friske midler, og ikke gå på bekostning av kvoten til komponister og populærkomponister. Tekstforfatterne er organisert i NOPA, og NOPAs stipendkomite har faglig kompetanse til å vurdere og innstille i denne nye kategorien.

Oppsummert er dette NOPAs innspill til den foreslåtte kvotefordelingen for 2016:

- Flere arbeidsstipend for populærkomponister
- En nyopprettet kategori med friske stipendmidler til forfattere av tekst til musikk.

For øvrig stiller vi oss bak alle innspill i høringsuttalelsen til Kunstnernettverket.

Vennlig hilsen

NOPA

Ingrid Kindem

Styreleder

⁶ Skarstein 2015, 4.6.4 Anbefalinger